

Gliwice – Radiostacja Gliwice

Historia

Jedną z najbardziej charakterystycznych budowli na Górnym Śląsku jest wieża antenowa radiostacji gliwickiej. Kompleks obiektów radiostacji zbudowała w latach 1934-1935 niemiecka firma Lorenz przy współpracy m.in. Siemens i Telefunken. Wieża jest unikatem inżynieryjnym w skali światowej. Jej budulcem są belki z drewna modrzewiowego i mosiężne śruby. Wieża, uchodząca obecnie za najwyższą budowlę drewnianą na świecie, liczy 111 m wysokości, jej podstawa to kwadrat o boku 20 m, bok najwyższej platformy ma 2,13 m. Drabina wiodąca na szczyt liczy 365 szczebli. Wieża nosiła urządzenia antenowe, urządzenia do zagłuszania, wykorzystywano ją do technicznych prób nadawczych oraz łączności radiotelefonicznej. Obecnie zamontowano na niej ponad 50 różnych anten. Dzięki zeznaniom Alfreda Helmuta Naujocksa złożonym w trakcie procesu norymberskiego radiostacja w Gliwicach wywarła głęboki wpływ na świadomość zbiorową, jako miejsce przeprowadzenia tzw. prowokacji gliwickiej. Była to otoczona najściślejszą tajemnicą akcja, której celem miało być zrzucenie winy za wybuch wojny na Polskę. Przeprowadzona wieczorem 31 sierpnia 1939 r. miała dostarczyć Hitlerowi i jego poplecznikom argumentów propagandowych, świadczących rzekomo o agresywnej postawie Polski. Kłopoty techniczne sprawiły, że niewiele brakowało, a prowokacja gliwicka nie znalazłaby żadnego rezonansu w społeczeństwie niemieckim. Jednak Führer w swoim przemówieniu wygłoszonym na forum Reichstagu [w budynku opery] 1 września 1939 r. uzasadnił rozpoczęcie wojny rzekomymi prowokacjami, dokonanymi przez Polaków. Prawda o wydarzeniach gliwickich wyszła na jaw dopiero na procesie norymberskim.

Paweł Kosiński

Pamięć

2 stycznia 2005 r. Muzeum w Gliwicach uruchomiło oddział – Muzeum Historii Radia i Sztuki Mediów Radiostacja Gliwice. Jego działalności mają przyświecać trzy podstawowe cele: kultywowanie pamięci i prawdy o historii prowokacji gliwickiej; „odczytanie na nowo” historii obiektu, zdefiniowanego poprzez fenomen radia w XX w. oraz prezentacja mediów elektronicznych jako środków wyrazu współczesnych poszukiwań artystycznych.

Paweł Kosiński

Informacje praktyczne

Radiostacja Gliwice

Plan miasta dostępny na stronie <http://gliwice.eu/>.

ul. Tarnogórska 129, 44-100 Gliwice

tel. (48) 32 300 04 04

fax. (48) 32 332 47 42

<http://www.muzeum.gliwice.pl>

Czynne: wtorek-piątek: 10.00-16.00; sobota-niedziela: 11:00-16:00 (do 17:00 maj - wrzeźień), poniedziałek nieczynne

Wstęp: bilet normalny 5 zł; bilet ulgowy 2 zł; bilet grupowy 1 zł; soboty wstęp wolny; przewodnik w języku niemieckim i angielskim 200 zł, lekcja muzealna 30 zł.